

dejaren molts anys y ab sentència no guanyaren, com tot es
pot veure en lo original proces que es en la Real Audiencia.

Pues vegia toltor com Aronir no pot succedir en
reus estos bens per rahó de la mort abintestat; perque Selvi
Monet morí rem bens perque se li hi vengueren tots; pero á
Galceran li portany per ser heren de Joan Monet qui comprá
los bens

La venta de estos bens se feu per executio de cort
en la plaça de la vila de Calella en lo dia 15 de juliol del any
1598 en poder del dñe Bernat Homagosa Abtari de la Cort
del Regne de la ciutat de Barcelona.

1777 testany comencia lo pleb Joan Pouh ab Pere
Maester Oficial del Sant Ofici demanantli lo Mar Hermany
de Pineda per rahó del vinete hi havia en dits bens.

1777. Demanant o manant lo Batlle Pere Sloy á
Francisco Coll alias lo mestre bruto manya de esta vila
per fer centinella á un pres contrabandista, digne que no
volia anarhi, que á ell no li tocava, que primer aniria á
la presó que no faria centinella y per esta inobediencia
lo portá á la presó y después inmediatamente lo porá en los
arrestos, qual dependencia se comporgué pagant six penyas
á lo que no volgué estas dits Coll y acudi á lo Sr. Governador
de Gerona y portá un decret que lo Batlle no lo pogues mo-
testar sots pena de deu lliuras, del que se pica lo Batlle y
escrigué al Governador que ell no podia minuirre ~~en~~

abla una jurisdicció en virtut de una ordre del any 1766
y després li feu una sumaria y la envià a Barcelona y li
costa la festa més de ho to & sens las caminades. Tot això
ho feu lo dit Coll per consells dels del vaudol de'n Pàis
y valgalis los empenyos que euent no talvegada hauria ha-
gut un dretro. Tal dona consells que no dona remeis.
Ab tou tenyor no vulquis pastir peras, que ell u menjara
las maduras y tu las verdas.

1778. En lo dia lo de març los senyors de la Real Sala
del Criminal feren sentència contra Joan y Jidro Reigons
de Manola manantlos que paguessen de deidre y donas
satisfacció a S. Jermón de Salta de las paraules que de-
sahogdament li digueren en unas rahors que tingueren
en un camp prop lo rígaray del correu sobre unas dis-
putas que tendar en dit camp, venint per est assumpte
comissionat en esta lo Governador de Montblanch, manantlos
hi igualment a los dos germans estar sis dias arrestats
a Blanes, about vivia dit Procurador Jurisdiccional.

Las paraules que li digueren foren que era un alba-
rotador, un devergonyit y traetantlo de tu, garentli la
esquena y ventantre lo cul, de lo que ell se burlaba dient
que el traetaban de tu com a major amich y que u ven-
taban lo cul perquè una mona los picaba, y després collí
un perquis ento cantó de Sant Elm fet ab lletres de es-
tampa tallades de una en una y envolades ab un paper,
las quals deffent lo segrent:

Aviso al Pueblo.

Romance Nuevo.

Por la moza al culo te picó
Un rinenarís te calió.

Hei dado tuerta un empellón,
No enmendaras con satisfaccion,
Frotado le has de tu como amigo
Y condenado a costas has salido.
Pera que no vuelvas a' devergüenarte
Un aperciomiento te encajan por remate.

Se ha publicado por mi Tomas Alarcó.

1778. En el día 25 de junio que era la enramada de la plana se feren ferimas fuertes para colocar los ciris en lo alto mayor, ab una idea la mas hermosa que may en ninguna enramada se haques visto, y per motiu que Francisco Aronim administrador oingui a' insultar ab palabras a' los individuos dientlos que no donaria cera que no prometesi ni de pagar los ciris a' 184 quinceun, puer q' el any antecedent después de feta la función habia hagut de pendrer la confraria lo que elli volqueren. Tenent totaueis fals, porque se pagaren al preu mateis que pagaren en los rebals en el día de Corpus y a' mes de aueis donaren cuatro peuetas de caortat a la confraria, per estos motivos y otros se resolque no fer res de enramada en any ni may que ell siga administrador de la confraria del Santissim Sacramento.

1778. Eulodia 24 de juny. que el dia de Sant Joan, hi
pagué una eclipsa de sol qual durà encara vint dos hores
pochs mes, començant a tres quarts de quatre de la tarda.
Eix'a eclipsa tenia a tot hom arremoriat tement alguna des-
gracia, pero a Deu gracies n'ou succehi cap. Los uns se
estaban en la iglesia pregant a Deu, altres per los camys y
carers mirant ab una cassa foradada ab una punta de
agulla com se anaba a eclipsant lo sol. Jo ho miraba de
la plana ab altres amichs y no hi havia recort d'homes
de una eclipsa de tanta durada. Sea del any 5 de esta cen-
turia fou mes funebre y mes obnubil y causa mes horror
per motiu de no ser sabida pero esta ja la dirge lo para-
nostich del mateix modo que succehi.

1778. Eulodia 2 de setembre se porta aucta encara
Joan Nio per vendre vi a la menuda a raho de 14 to la
carga per la gran escasset de vi que hi havia que en
ninguna part se'n trobaba, no per haber establa eullita
molt curta, sino per motiu de haberlo deícat traure.
En iguals apoteos se trobá tot lo principat. En Narraço-
na era per lo mes de juliol y lo pagué a 2 & 2 la mitade-
lla y a 20 de agost ja ven venia de novell a 1 & 4 la mi-
tadella. En esta vila y en moltes parts no'n debian per
no trobarne a cap preu.

1779. - Al 18 de març lo senyor jutje de le Real Audiencia
Criminal anomenat de Castro apescibi ab publica excoptura

a Francisco Aronís Notari de esta perquè havia malparat
a Joan Ferrades de Orlaonyà y si no for estat la bondat de
dit Ferrades lo volia fer pagar a la preu y altres coses se
poden veure en lo auto de perdonament. Lo Notari pensa que
foi un tal Nogués.

1779. Al 12 de abril se publicà una bulla del Sant Pare
Pio VI ablaque dona' permís o' dispensa' que tot hom que foi estant
y habitant y avallat en lo regne de Espanya pogues men-
jar carn los dies de tot l'any, fora los dies que foi de
juni y dies de quaresima, puer que en estos no oolques
se entenga esta gracia y exhorta a tots los fachs cristians
que en recompensa de esta gracia digan en dits dies al-
guna oracio'.

1779. En lo dia 2 de agost lo canonge Segarra en la
Plana de esta ciutat (encare que alq' deitant, pero no tan
deitant que no ho sentimim tots) del Dr. en lley Nicolau
Costa, Francisco Flaquer, Marcí Flaquer y altres dregu' a
Francisco Aronís mil paraulades de poch modus y desverg-
nyit per lo abecoriment de parlar mal de dit senyor.

1779. Al 18 de agost lo Dr. Joan Llaçs y Torner de Mon-
talorda segon comissionat de la Real Sala Criminal de la cau-
sa de pare y fill Nives de Orlaonyà, per la crema y corret-
jeta dels arbres de Ferrades, presos en Calella, cercu' la mul-
ta de vintanta lliures y portar al batlle Jph Riqueres y

Marcó y regidor Jph Moreu, Joan Viver, Joan Muina, Joan Bonet menor y Bonaventura Woo per raho del escrit infamatori feren contra Pere Seluy primer comissariat, ab oporcioment que de reincidir serian severament castigats.

1779. - ~~Abans~~ en la ~~Carro~~ de ~~fibres~~. Hebeut ocl-
gut Jph. Fiqueras y Marcó tenir la temeritat de extraure de
qualvol lloch de la platja del mar las arenas per las o-
bras publicas de esta vila freginant abson carro, expectal-
ment de enfrente lo carrer de las Cases, ahont se suposaba podria
causer o causar embarras, dectrope o perjudici als pescadors per
trauer los llaguts, varar y aixugar ses penes relifien oposi-
ció que lo persuadi no audis a extraure arenas de iguals o
semblants puertos. No volente contenir per estar apoyat del
Ajuntament de esta vila, ucelis que un dia trobantse lo dit Fi-
gueras carregant lo carro de arenas en lo sobredit lloch aendi
Francisco Arnan cabo celador del gremi de marina acompenyat
de jaume Blorens y altre pera fedi de carregâ lo carro y re-
nitintre aquell y habent auidit a' est temps lo Regidor Decana
arreis pera patrocinas al dit Fiqueras com per defensar lo dret
y jurisdicció que prouinien tenir lo Ajuntament sobre extrac-
ció de arenas de qualcevol puerto de la platja se opora' con-
stantment a' la pretensió dels dits dos ministres de marina, y
fentli casu lo dit Arnan cabo celador, prengue la rueda de la ma-
la del carro lo Regidor Decana per trauer lo carro carregat de
las arenas y a est temps pora' tambe mai lo dit Arnan a' las

matineas artudas --- Los Regidores Decano pora' la ma' al coll al
Cabo Celador y lo Cabo al Regidor Decano y no obstant lo gran
ruido y alborot que se moque y lo conuenci de gent que acudi
se corregi' la tempestat deuantre lo un al altre, pero se tingue-
ren de descansar las arenas.

De aqui se requirien varios recursos y disputas
aiuen en lo Tribunal de Marina de Mataró com en lo Real A-
cuerdo y de resultas de aiuen fou determinat que pagas a' este
vota lo Tribunal de Marina de Mataró per terminas en l'odi-
ferencias y senyalar puesto per extrauer arenas per las obras
publicas y constituit lo dit Tribunal en esta vota ab conde-
cendencia de tot lo Ayuntamiento per medi de la nominacio de
experts, senyala' per extrauer arenas desde frente la casa de
Santel Mas fins a' San Pol quedant la restant platja del
frente de la vota fins al carrer de Sant Joan per las maniobras
de los pescadors, sens que entot est districte puzg ningun extrau-
re arenas, y si colt desde lo carrer de Sant Joan fins a' Almada
quan los pescadors no tinguin ocupats estos puestos de la part
de lleuant y de la part de garbí. Contada de auto firmat per
totas las ditas parts en lo proce de diligencias que se trobará
en la escribania de la ciutat de Mataró als 12 de febre del 1779.
en poder de Catala Notari de Marina.

1780.. Trobantme en lo Camp d Gibraltar del 19
juny al 10 de juliol de 1780 y haber vist lo bloqueo de mar
y terra que L. M. hi te contra los enemigos de la Corona, los
Ingleses y para pendrer residencia a' Sagimon Moregas

dit lo cadireire de variós efectes que ab companyia
de Miquel Pla de Callella li habíam remés para beneficiar
en aquell pueble y provechir nostre exersit, se me en-
corgué lo atroís robe fet per Gibert y por altres socios
en casa Ferradas del Mas de Montsavinça' lo dia 12 de juny.

1780. - Després trobantme en Madrid rebí un dia-
ri del tenor següent " A nuestro amado socio presentamos
un diario la imparcial junta de la rúa nocturna = Ca-
llella 23 de junio del 78 - Dize que antes de ayer 21 a las ocho
de la noche nuestro Zerrmeño (Pedro Seluy) por un moro
de Valli disfrazado recibíó orden de la Real Sala para que
inmediatamente capturase las personas de Camps de Mont-
savinça' y el escribano Francisco Aronís de Callella y con
la mayor brevedad y custodia los remitiesse a las Reales
carceles de Barcelona "

Efectivamente foren capturats y conduhíts a las Reales
Prisiones proingidas y a departament se continuá la suma-
ria y a forza de medís sortiren llibres en la apartencia vulgar,
pero condemnats a gestos y per pena las pocións suprestes
ab provisio apartada en los llibres de la Sala.

1780. - Ab motiu de estas controversias que tenen la
casa de Ferrades y la de Camps de Montsavinça', en quals pren-
que interés Francisco Aronís de Callella, dihent algunas ex-
presions contra lo dueñy Joan Ferrades deloque resultá que
dit Aronís fou prescrit de part de la Real Sala del Criminal

y segons diuen en acte de un tal Nogués Notari de Barcelo-
na, y esto seria sobre del any 1780 poch mes o menos.

1785. Al 5 de maig mediant decret del Spal Acuerdo
y autorizació de Sa Maltissima (o del Jm) en totas las or-
dencias y planos se posa la primera pedra para ampliació
de la Iglesia Parroquial, erecció de Congregació y fualtració
del campanar, la que posa lo Junt Pector fent de manobras
y denies ajudants los que se diran euident quiscun de con res-
pectiu ram, la qual fabrica administrasen y dirigiren vuit
quals eran subdelegats de curantia a quins estava refundida
tota la oen y autoritat de la vila, y eran D. Joan Salata, Pe-
re Martir Coll, Francesch Mastorell, Pere Seluyi, Manuel
Bueh, Miquel Pla, Francisco Nadal y P.^o Jhp Galup, Me-
rorer Juire Plais y Secretari Francisco Naguer y Leonat.
Sea dita primera pedra se posá al profundo de la paret de la part
de colicent del presbiteri y al mitg de ell y era una pedra que
habia estat clau de un arch de la primitiva Iglesia Prol.,
deus la qual se posaren los autos y papers corresponents e
instructius de esta fabrica, Pellegio y Monarquia. No molt
antes de est temps estaban los patricios molt apartizats
y avandolats, requintes de aueo moltes tropellias de uns a
altres y respectivament complacencies poch christianas.

Dura uns dos anys esta armonia, pero luego Pere
y Juire Plais, Francisco Aromir, Francesch Mastorell y Ma-
nuel Bueh volgueren contra la voluntat de tot lo poble va-
riar del plan la sacristia, procurant se faves ento puestas de

ella una capella que servís de Colateral a' la del Santissim y se
situava al dret del presbiteri, a tot lo que se oporia tot lo poble,
per cual negació o' oposició se apartaren de las contribucions pro-
meies y procuraren per diferents medis parar con aditament
que no lograren per la forta resistència que trobaren en lo estab-
liment y p'ò expedir dels restants membres de la junta particular,
am be per esta se logrè una junta general en la cual se estingí
la primera junta y de nou se creà dels següents subjectes: J. Coll,
J. Seluy, P. M. Nadal, G. G. y J. J. y en lloch de ells
y per augment que se feu se posaren, Jaume Cò, Salvador Torrens,
J. B. B. y B. B., P. Francisco Molina y tesorero Jaume
Basat, tots los quals acceptaren ablo major fervor y christianitat
expedir los enyorrosos encarechs que se los imposaren, considerant
mutuament tots los inevitables disturbis que la divisió procu-
raria de una obra tan santa, tots los que sabem prouidement
vencer anghels empero del Esprit Sant, qual protecció me fou
a' mi mes necessaria per no venceme la pusillanimitat, quant
me enyoraren los dits senyors un recado per Francisco Nadal que
si jo no procuraba y lograva la conformitat del poble o' junta ge-
neral a' las mas respetables pretensions, per agra-harme farien en
lo cementiri en frente de la mia casa una paret tan alta com ella,
una osiera al recan de la paret de tramontana de la capella del San-
tissim y que procurasen a' donar lo carreró publick que meia
entre nostra casa y la iglesia, a tot lo que ^{los} responguí que poch
m' endonava, perque ma felicitat no aspiraba a' los plakers de
est mon, si a las glorias del altre.

Aquest ordre durà la fabrica quatre anys a' mes dels dos.

y al sí al any respecte de haver de non agregar a la dita fa-
brica los cuatre expresats. y sabent estos adula a D. Joan Salta,
poguesen ilusionarlo y aboarlo a practicas varias cosas de molt
detrimient de la expresada fabrica y veient los demes de la jun-
ta particular lo acordare y que eran infructuosos tots los medios
de que se valian para corregir los abusos renunsiaren los empleos
de la junta y se elegiren per la junta general per cuidar de la dita
fabrica a tres directores que foren D. Joan Salta, Francesch
Mastorrell y Jo. P^{ro} Francesch Mirna, los quals no cuidant de
per entre candels si empero de gastar los avessos o fondos que
devia la junta particular que restan com unas trenta libras,
decaiguen lo treball de tal manera que en tot lo any 1782 cua-
si no se adelanta la finca tant com antes se feya ab tres me-
nos.

Esta decadencia y por bastos que ocasionaba la guerra que
se declara contra la Francia fin que se hagues de parar lo treball
de dita fabrica enteramente. En lo juny de 1787 se resolgi de nou
tornare a treballar posant per directores a D. Joan de Salta, Pere
Mastorrell Jo. Francisco Mirna y P^{ro} Joseph Golup; formant-
se aপরাদement una junta dita de cubidris compuesta dels dits
junt ab Pere Plaies, D. Joan de Bougada, Anton Lloilla, Ma-
nel Buch, Jph Mirna y Verges, P^{ro} Bonaventura Olivi, Joan
Verges y Bouquet, Jph Seluy, y Joan Buch y Flaques; Pre-
sident y deans loount Spectos D. Joseph Lloilla.

Ab esta forma segui lo govern y direccio per abtem para
evitar pulcritud en las vices del govern, com que se introduiren
mit abusos no rotament en lo mando si també en lo modo

de buccas subistencies, no per part dels encarregats, ni de altres
com fou Aronius, Nadal, etc., puer que lo primer ab con-
sumat entonament manaba als operaris feu esto y aquella
lo altre buccant caritats y aplicantlas a lo que ell y altres
se fassó volian, etc. Tot se dissimulá a fi de traure lo
be d'olori de la obra vella ab la nova y poder concluir tota
la nau y posarla en servey. Gracis al Senyor se lográ y en
conuenencia lo dimeses cant diá 9 de abril de 1800 se feu la
benedicció y trailadá al nou presbiteri lo Santissim Sagrament
ab una general alegria dels mas del poble, y ab contadreja
Aronius, Raeser, Casalius y poels altres. Se feu una pro-
cessió com la de Corpus en la que concurregué multissima gent
ab atreas.

1786. Al 25 de desembre estant Jph. Moreu Sindich
Proc. genl., Jaume Barab, Joseph Riquera y Marcó y altres es-
mantu de la mala administració de justicia habia mat Joan Do-
ret Batlle ab Bonaventura Felin y Centié. Simon feut enat
del Ajuntament per haber est tractat de botrats a Centié. Per-
sa' dit feut y entomementu a la rodona de mentu a Moreu y
a Barab e inoveli la ordre li donaren de retirarse, sobre lo
que donaren part a la Real Sala y com estí retardá a obra
los factors de Aronius se barlaben anunesantse protectors, i
fecint lo Alcalde de Matró D. Antonio Alayde formaba
maia en la que llezament probá ser feut un lladre ratero
y audas, en qual virtut dirigí una carta al Regidor regentant
la casa al 9 de març de 1787 que per paucitas difecants festi-

monia per una causa a Dalman de Neostadung entre altres
hi enclovia dit Jock y no pement ells enres foren fàcils
en feto presentat en quel ocasió lo capturi dit Necker, lo
tingué algun temps en presó, lo lliberá ab caució, admetí
la defensa y per ultim iugé mortíperat, pobre y burlat, acon-
solantse dient molts ajuden a' bates y poels a' treure.

1785. En est any 1785 era lo número de matriculats
de gent habit de la villa 396.

1786. Als 9 de abril de 1786 se feu la benedició del nou
crucero de la parroquial iglesia.

1787. Als 8 de maig de comú acuerdo y equitatiu inte-
res los poseessors de las casas del carer March de la part de pa-
ment feren una muralla profunda y solida desde el carer de la
Paua fins a las tres casas de Marrot al efecto de lliurar las ca-
sas de aquell barri dels insultos de la mar, las quals en diferents
ocasions se han vist ab eminent perill de quedar sumerj-
das al profundo de ella, com las demes de altre carer que hi
havia mes a la part de mitjdia. Esta muralla costá per cos
y a la alçada de pis 121 ~~et~~ 48.

1788. Als 13 de febrer Manuel Buch convocá lo poble
ab lo modo que passin la concordia que se feu per causa del
augment de la taxa que habian fet los obrers ento any 1775
y proposá que atea la edat del Pavo se vega faltat lo poble

de pacte espiritual y ena conceunna un deoot oferà de
nar annualment a un vicari 120 ^{rs} & y lo dit Parroco 50 ^{rs}
y per conseguint es lo poble venia bé en donadi la entrada
la iglesia se pararia a buscar a aquell a lo que resolgue la
junta popular donar la dita entrada a lo vicari que vingues
durant empero la vida del present Parroco lo Spt. Joan Man-
tri y no mes a qual fore collettà al flm. embra un subje-
te instruit y capar de desempenyar lo carrec de tan nume-
ra parroquia. Lo primer fou lo Spt. Pere Puig que man-
promogut a la rectoria de Fayala' ab alegria general respect
lo aborrisment se li tenia per las reducions, per lo que tot
se penedia de tal condescendencia y se encarnantaren per no-
nar a ser facils.

1788. Al 8 de maig lo Gbernador de Jirona D. Esteva-
las Aoor que se trobaba en Arenys de penins noticiò de que
lo carnicer de esta villa Francesch Pla tenia nou gossos y que
seguien al remat del bestiar, manà a dit Pla se presentas
alli ab los gossos, los feu afogar en la mar, lo multa' de 4 ^{rs}
2 ^{rs} 9 per quiscun, y a lo Batlle Manuel Buch per la tole-
rancia a la contravencio' del ordre que ho prohibia tambe lo
multa' de 5 ^{rs}.

1788. 4 de juny. Trobantme en Matasò ab los senyors
de la casa de Supia lo P.^o Pau Pablen vingué a matllevar a
me muller una menura de mitja cuartera que tenia en casa
afogada en la ciutat de Barcelona, la qual tenia desde l'any pas-

rat y la feren portar los senyors Serjeants per menurar un bar-
rell de blat que nos vingué de Catalais de compte de ells, Ma,
y jo de la que no usi per altre fi de compra y venda del ex-
prenat varell per ser aixis concordat entre altres y ponderen-
dint los compradors ab advertencia de que era mes llaça. Ma
muller li deuen dita mesura y tenintla enra casa lo dit Patró
comparaguesen a ella Manuel Buch Reg^{te} D^{no}, Joan J^{ros}
Reg^{te} Joan Buch y Molas Diputat y Mayord Buch També Di-
putat y a instancia de dit Buch feren aprehensió de ella, re-
beren declaració al dit patró y rebint que era mia, convocá
Manuel Buch lo ajuntament y a forsa de aprehensió in-
clina la major part dels vocals que foren dit J^{ros}, Joan Du-
cet, Joan Fullá, Joan Buch y Molas Diputat, Bonaventura Ca-
salins y Bonaventura Mayors, Sindichs, a que me apenyressen
de la pena de 3ta & perquè no era afirnada a esta vila, a lo
que protestaren Miquel Buch y Bon^{te} V^{ros}, y en virtut de esta
resolució me feren comparecer en ajuntament lo dia 8 y
me notificá Man^l la predita resolució a lo que ogyeren en ma
presencia no consentian dits Miquel y V^{ros}, a lo que responguí
que aquella menura la tenia solament per comprobar los blats
que carregaba en Barcelona en alguns barbsiments, y que per
vendre y comprar en esta vila ja ne tenia de afirnada ab los
originals de est comú, y en todo permanegueren en la mate-
ixa resolució; me implique devant lo Juregado del Reg^{te} la ve-
ra no volgué Man^l admetre la sup^{ca} ni tampoch per la
apelació que feu devant de L. C. volgueren sobrechec de
tot lo que feu llevar auto per Aronir Notari, de la qual co-

puà me fíu pagar, comprei mitja dotze que si contà 40.

1788. - Est any ha estat lo mes miore qu'los anys
y memories dels homes han conseguit. Se blab general-
ment sol se ulli la llessó. Se pren deli desde novembre del
present any fins a la culttha del 1789 fonde 8 d. 8. a pocs
diferencia y a esta correspondencia seguen los denues grans
Se os llo millos a pagá a lo to la caga y de 8 a 9 lo mil

Se hivern del any 1788 a 1789 es estat lo mes
guoró que se hege experimentat y probat en los exerts, puer
segun los experiments expedi de molts graus de congelació
als mes rigorosos que refereixen las historias de tota la Eu-
ropa. Entre altres de los efectos en esta matá o crema tot
los llimoners y tarongers que tothom los haquí de corona
quins brotaren per lo alt, quins de baix la terra per ser me-
tot lo tronch. Qui haques tingut experiencia hauria cul-
lo primer dia de la glaciada tota la llimona y taronja, que
despres no s' pogué per enes tota cremada ab un gran fe-
tor que expedi de corrupció, ab lo que haurá guanyat bon
jornal, perque despres las pocas que se calbaren en Matá o
altres puertos molts reguadats las ventan a diouit dinars
ya val quicuna.

1789. En est any comensaren los matriculats a en-
trar per empleats en Regidors segun lo manat ab lo
Cedula del any passat.

1789. En este any lo Director D. Joseph Naudin de
Gurreman variá la carretera que va de la vila als Caputxins
fent contribuir al poble al cost del llarch del carrer de Sant
Joan a la rasa de la porta de Selupia y de la casa de Maria Gus-
tast y Teoll a la orera per la voluntaria condescendencia dels
actuals regidors, pues sols estava obligada la vila a contri-
buir ab lo llarch de cent varas, lo que costá al poble, ab tot
de extimir de contribució pecuniaria a dos centes caues de pa-
bes los que contribuiren ab jornals endres festius. 670 m. 9.

1789. Als 26 de abril se convocá lo poble per fo dipu-
tats y sindich procuradors o be los vintinatze comissaris dels
quals vas ser un jo yen lo act de la convocació fú una ex-
posició contra lo mal govern de esta vila, de resultes de la qual
se seguí per los vintinatze comissaris un expedient al Real
Acuerdo contra los Regidors molt ruidós que despus passé a
una causa que iniciá lo P.^e Miguel Cateura Regidor matr-
culat de la que no ha hagut sentència que se pot tenir pre-
sent per usame quant convinga. Francisco Flaquer y Lles-
nast se lo brellat. Jo ab un legajo tinch escrit per menas
lo que passé que també anoto per memoria, ahont se tro-
baran las infamias que me feren Quirce Klaes y Manuel
Buen cap de pandilla.

1790 y 1791. En estos anys hi hagué gran dis-
cordias entre lo Spector y Regidors acerca de obligacions perso-
nals sobre lo que se seguí causa després de varios recursos.

Part d'ells consten en la Notaria de Calatella. En la causa se replica y queda en est estat.

1792.. Les cullides de vi y graus foren curtes. Les de graus en especial fou la mes curta que se havia recullit de de l'any 1693. segons los estats de las decimas dels terços de estas vilas de Calatella, Rueda y San Pere de Noya. Després sols tocaren 3 qrs per tersó. Lo vi se vení en quant al embotlar a 17tes & la carga, est fou lo preu que jo lo vengui y lo demes seguí a proporció de est que es lo de primera quantitat.

1789.. Antea de referir lo ocurrent en est any es menester dir las causas que feren experimentar los francesos que patim. En lo any 1789 en lo regne de França se trobaba un ministre de estat Mr. Necker qui ab titol de voler establir un modo suau pera ratificar lo molt que devia lo Real Erari de aquell regne, crida en París dos diputats de cada basilio o corregiment, los quals ajuntats en aquella capital en numero de 1200 que eran comensaren a tractar dels assumptos que los aparagui y no del perquè eran cridats, organisant al mateix temps cada diputat en son departament una junta que anomenaban "clou" pera que esta alarmas y mogues la plebea com comoviques per cos fins. En efecte, en lo mes de juliol d'aquell any tot ab un dia se subleva aquell regne, de qual sublevació resultá que la plebe se apodera de totes las armas y organizada y dirigida esta per medi dels socors del "clou"

subjectaren enterament lo poder Real. Ten est estat aquella monarquia y al efecte de ferse propicia tota aquella gent revoltada y armada y a' fi de que prengues increment lo partit saduhit comensaren aquells diputats en nom de Asamblee representativa de la nació francesa a' formar una nova constitució tota directa a destruir lo poder real, lo ecclesiastic y lo privilegi de noble y graduant a' tot frances de ciutadà i' igual desde el Rey al mes infame com en efecte ho conseguiren apoderantse de tots lo efectes ecclesiasticos y estranyant del regne a' tot religiós y sacerdot de tota gerarquia que no juras la obediencia a la Asamblee y renunciás a la autoritat pontificia, com en realitat se verificá y los sacerdots que no fugiren de dit regne los degollaren. Tot lo or, plata y metalls de las iglesias se prengueren per fer monedes y canons com també los de varias estatuas, animals y altres monuments que se havien erigit en varias ciutats y places per eterna memoria de alguns homes o' dels primers dels artistes.

Al par que anaben renovantse los vocals de la dita Asamblee anaba creixent lo fanatisme y orgull de aquells representants y en consecuencia deliberaben las lleys o' decretos mes iracundos que podian imaginar contra los que havien estat nobles y los que no seguien ab inocencia las depravades máximas de aquells abortos infernals, de lo que resultá que se ompliren los regnes circumvolhuts de gent de totes classes que emigraren de aquell regne, entre quals se contaba un germá del Rey Lluís XVI, lo Príncep de Condé y lo Duq de Artois,

Vist per aquells assembleistes y demes regnes la ca-
rrut que trobaven en ells y altres regnes aquells pobres ex-
patrats, decretaren la venda de tots els bens y la enapita-
ció de qualsevol que se pogués pendre. Pero no contents ab
lo derramament de sang que feren de moltes mils personas
de distintes parts del regne, perquè pensaban que no eran adreces
a' los desordres y no podent executar lo mateix ab lo dits em-
grats, quins obertament deposaban las malvats de aquells re-
volucionaris, dirigiren sa inhumanitat contra la benigna Per-
sone de son Rey, que ho era com es dit Lluís XVI, a qui des-
prés de molts ultratges y percos formaren uns falsos carrets
y ab color de aquell procés sentenciaren a' mort aquella sobe-
ra Persona, la qual sentència fou executada lo dia 21 de ja-
ner del present any 1793 en la plana de Paris dita de Lluís
catorzé ab un catapalc allí procóingut per medi de un ins-
trument dit la gallutiera que inventá lo metge de aquella
capital dit Galloutier, lo qual aplicat al coll ab un instant
tallaba y repicaba lo cap del cos.

No contents encara aquells regnes decretaren y
autorisaren en Republica lo Regne de França y maquinaren u-
na extinció y subversió de totes las Monarquias de la Euro-
pa, a' qual fi despatxaren una multitud de emissaris per tots
los Regnes a' fi de commover los animos a' una igual revolució,
lo que per la gracia de Deu y vigilancia del govern no tingué e-
fecte en ningun regne y menor en lo de nostra Espanya, ab
tot de procurarlos Mr. Balansa en Valencia, Mr. Roca de Fluviá
en Cadix y altres francesos en Barcelona, quins per la fidelitat

catelana y valeniana foren deuenbest y armats contra los quals
al present se fa procès.

Per ocupar la atenció dels sobeans y magistres al par
que procuraban ab lo predit modo cundir sus detestables maest-
mas, declarasen la guerra contra lo Emperador, la Emperatriu
de Russia, Rey de Prussia, al de Sardenya, al de Anglaterra,
los germanich, Republica de Holanda y per ultim contra nos-
tre amable Rey de Espanya, mes com no es est libre principiats
per historia, si unicament per notes, omittre referir los vaizens
de una guerra de tan gran teatro, persuadit de que no faltaran ex-
tensas relaciones o compendis de ella y sols anotaré lo substan-
cial de lo que ocorria en lo exercit de Catalunya.

Antes de referir la serie de sucesos vull anotar las o-
fertes que se han fet a S. M. per seguir la guerra contra la Fran-
sa y totas voluntarias y magudes del zel á la Catolica Felt-
gio y amor al Rey y a la Patria. Perres cuasi innumerable lo
que se dona voluntariamente al Rey, tambe per los vanalls de
Europa com per los de America omittre la numeració y sols diré
que en esta villa se donaren 12 homes per lo servey de marina
ll per lo exercit que se feren a expensas de la liberalitat de
los particulars de esta villa. Entre altres sigui jo un que fin
un home per los fusillers que me costa 67 rs lo & de engu-
ee y á més vai oferir mantenir dos homes armats á ma
costa per defensa de esta villa en lo cas de invasió á que es-
tava molt exposada, qual oferta y compliment participi á
S. M. per medi de el Secretari de Estat lo Don. Duque de la
Alendia, que de ordre del Rey me dona gracies per est servey

ab esta de 22 de abril de 1799 feta en Aranjues.

La campanya del dit any 1799 la començaren, entrent per Sant Solorius de Serdes y baixant a Ceret, se feren un camí per lo coll del Portell ahont se passaren las atre-lleries per la defensa del exercit y citi de Bellaguarda, quel postaleru se guanyá lo dia de San Joan 24 de juny, luego se adelantá lo camp general a Trullas, dividint lo exercit que manaba en gefe D. Antonio Ricardos, ab expedicions al Conflent: altri a Coblliure ab un campament en Argelès y altre partida de exercit que acampá en Sobasallas y Peretortas de ahont fou tret ab perduda de tot cuant hi havia lo dia 17 de septiembre, Los 22 de dit mes ab motiu de altre derrotá que tingueren a 2 de dit mes en Oleta del Conflent també atacaren lo campament general es ve que foren derrotats ab una perduda de 50 morts y 1500 prisioners. Durant la dita campanya se donaren planats de 80 atacks y de tot aixó ne resultá que los francesos ab tot perdian uns 300 homes y moraltres uns 80 morts, 20 prisioners y de enfermitats que foren al ultim de la campanya morir contagiosos moriren com uns 100 homes. Se retirá per ultim lo nostre camp al Voló als 27 de setembre y después de estas aturckerats se atacá a Coblliure y guanyá lo dia 21 de diciembre. Qui mes se distingí en la campanya de dit any fou lo Conde de la Union ja en la funció del 22 de setembre y mes en Ceret quant los francesos habian cortat la comunicació del exercit del Voló ab lo de Ceret después de la retirada del dia 27 y en ocasió que las abundants agguas del Tech se habian emportat lo pont de fusta que tendam en dit riu per comunt-

casó del dit exercit del Voló ab lo camp de Bellaguarda, en
quel critica sessió estrèpi nostre exercit sens viures dos o
trei dias.

1793. En est any fou molt escàs lo blat en tant
que en Barcelona se feu lo pa molts meus ab un terç d'or
di, altre terç de faves y altre terç de blat y semblentments
las demes flours de esta cortà, y aduen los llegums eran
bastant caros per ferne pa. Los pous de las granas ar-
ribaren lo forment a' 18 to la cuatera, lo blat de moro a'
10 to. & lo fajol a' 8 to & las faves a' 7 to lo &. y a' esta pro-
porció requirien las demes granas. En la ciutat de Barcelo-
na se començà a' usar de la dita especie de pa en lo dia 15
de abril ab exclusió de tota altre, també per los titulars
com per los demes a' excepció dels malalts que en estos
medtant recepta se-li partaba pa de forment blanc.

1794 - Al primer de dit any 1794 marçà a' Ma-
drit lo general Spardos about mort. Fou elegit General
en jefe lo Conde de la Union, qui morí a' un atac que do-
naren los francesos als 17 de novembre. Quedi menant lo
Marques de las Amarillas, fou retirat tot hom a' Gerona y
y for ab intelligençia o' ab preavida als 28 de dit mes se
entregà la fortalesa de Figueras ab tot de haverhi uns
100 homes y viures comprats los del repuesto del exercit
per dounir meus. Aquesta inoportable entrega y retirada cau-
sà la pèrdua de tots los efectes y mobles dels ampuerdaneros

quals fugiren ab la robada de l'esquena, també los pobres com los rics, lo que causaba un dol imponderable. Faltaba lo pa y omnes per tots los llocs de est tranit, y ab això no se trobà qui volgues pendrer la fleca de esta vila, atende preveure los francesos a la primera hora per estos pobles, lo que obligà que alguns dels principals de esta vila, altres van enenjo, a ruegos del Ayuntamiento y consell general de la mateixa celebrat als 29 de desembre admettessem lo cabdell del pa per administració de la vila, ab condició de desembolar los caudals necessaris per las compres, com trofem gratis.

1793.. Als 22 de març de 1793 se fongué lo metall y feu la campana gran que toca las horas, la qual benhi lo dia 26 de dit mes y se colocà a la capula del campanar a primer de abril, la qual pesi jo Per Methe Coll y trobi tina de pes 25 ^{gg} 1 @ 19 ^{tt}. Inmediatament se feu altre per les quarts de 12 @ 13 ^{tt} y don de repertes per quarts y horas de dintre de la iglesia. Lo metall costà costa a 26 llivres lo quintal. Costa la fabricació 140 ^{tt} 8 y a més logats dels dos operaris y de tots los materials per fer lo forn y demés que se necessita. Cuderen de buscar las castells per la vila D. Joan Salda y lo P.^e Francisco Alina de can barri y Francisco Anuís y jo del altre, si bé que habent faltat alguna cosa es supli ab fonder de la mateixa fabrica. Jo doni de castel 15 ^{tt} 6. Entre totes quatre, servei contar lo metall de las campanas que antes servien per quarts y horas, que juntes pesaben 7 @ 11 ^{tt}

y lo de un morter de pes 2@ 14tes que doná lo Dr. Francisco Salvador, costaren 1636 rs. 87.

1795. Vest per los principals de Barcelona las fracciones del ejers del exercit y la próxima pedició de la Provincia, ordenen diputats de las principales viles y ciutats y volgueren armarlos en mano, e interin que se disponia la práctica se enviaren cuatre diputats a la cort about no volgueren que se armasen mas de 200 homes y otros 200 de repuestos com en efecto se verifiqué, euent pagats los dits homes per la provincia a 11^{rs} 3 cada un a mes del vestuari. Esta providencia y la mudada del general en jefe que fou lo Sr. Morutia y la expulsión de 19 oficiales generales, que es regular fuesen los corruptos, motivo la elevación de la paz que se verifiqué en agost de est any.

1796. - Continúen las guerras en la parte de Italia y Alemania abruencos molt favorables del francesos, finí que en los principios del any 1799 se trobaban dueños de tots los reynos, soberanias y republicas de la Italia, estranyats los ejers y apodichos de la Persona de Pio VI Sumo Pontifice de nostra santa religión, que conduhirén a la ciutat de Briançon en lo delfinado com a prisioneros. En dits territoris a la entrada abolirén todos los ejers y costums especialmente católicos substituhirén sus constituciones. Anulaban los noms de aquellas soberanias, creantne de nous baix lo nome de republicas. Perfi N. D. deu se canvia y volge poue marge per medr del thomes a tanta

involencia fentor operar lo que se dirá.

1787. Als 28 de junes del 87. se concedi la entrada ad-
venticia de la iglesia de Calalla a un Vicari elegido por los
Mm. per durant la vida del Specto Jph. Brotha a per fin y
a tant que tingués dit Specto alguna participació en los delms
sobre que está pendent reuor, ab qual pogués mantenirlo.

1797. Als 2 de octubre marcá lo Mm. Sor. Frise de
Gerona de la visita que estaba fent a esta parroquia. Decretá
la reducci6 de las minas de hora libre a 9 ¢., las de 9 horas
a 10 ¢., las de 10 horas a 11 ¢., las de 11 horas a 12 ¢., y
las de 12 horas a 15 ¢., Los Antecaris a 20 rals de ardit
o m^a 2 ¢., y no cⁱ que mes.

1797. Jaime R. pobre manco cecapero atacado de
esta enfermedad estuvo en curacion de Jaime Prat cirujano
quien despues de ajustada la cuenta de sus trabajos en 25 ¢. ¢.
reotento de mas dinero hizo tasada en 54 ¢. ¢. Reu-
tiore el pobre al pago de la tasacion pero el Batle Jaime Dal-
man, tambien cirujano que corre parejos con Prat, dió
la mano con tal seguera al cobro que en 12 de setiembre le
mandó que dentro veinticuatro horas pena de ~~de~~ destierro
pagase por entero a Prat. Para evadirse aquel empla-
zo ante el Juez de Monturola a Prat con mandamiento
de sobresimiento al Batle con firma de derecho, como consta
del proceso en esta curia de Calalla. Levando el Batle ade-

lante su idea se fue a la casa de Jaime Prat y en presencia de Antonio Benal y Mariano Alaluga mando al pobre Pi que dentro de ocho dias satisficiera a Prat bajo apercibimiento de carcel, embargando a Prat su aseo toda la ropa en pena de 25to &. A los 21 volvio el Barle a casa Prats, recombi- no a Pi porque no habia pagado, respondio este que no te- nia dinero, y por medio del nuncio se llevo la ropa del em- bargp consistente en 4 camisas, 1 chupa, unos calzones y una almidilla, dejandole la ropa de enxada y una camisa, y luego ante los testigos Marcio Vilot y Bernardo Jorda pro- nuncio el fallo que dentro veinticuatro horas saliese de la villa de que le desterraba por hombre malo vulgo dolent, ya Prats que en pena de 25to &. no le tuocia en su casa ni le dice que trabaje.

Cuanto se ha dicho se expuso a la Real Sala Criminal con aquella energia propia de los decratinos y nulidades que se conocen de los hechos, y admitida por la Real Sala la instan- cia, mando expedir Reales Decretos para que el Barle a con- reo visto, informe a la Real Sala con remision de los autos que haya formado sobre el contenido del recuento de antes de aquella fecha, las cuales se despacharon en 20 de setiembre de 1797 y notificalas al Barle en 5 de octubre siguiente ante Buenaventura Vinas Notario de Castell.

1798. - Al 12 de agost a las 2 horas y 42 minutos de la tarde se experimenta un terremoto que los viues no habian visto un altre de tan fort, lo qual duró mas de 25

seguints, segons mon experiment, y segons altres cerca
mitj minuts, lo qual fou tant sensible que feu percebre
lo tremol dels edificis mes forts; quasi no hi ha nin-
guna de casa las 600 cases de que se compon esta vila que
no se hage en poch o en molt esguerdat y entre las mes
se contan las de Ferrader del Mijal, la de Salta, Maguer
del Mar y Gupar Seloreus en la qual las claus dels rebolts
dels portals iqueuen de con arcada baixant com un palm.
En lo convent dels Caputxins no quedí cais cap archipues
y espedas, en altres cases de Pineda Malgrat, Blanes, Conet
Arenys etc. se experimentaren desplombaments de parcs y cas-
quies de embans. A las 2 hores 45 minuts y a las 3 hores y
14 minuts del mati del dia 13 se experimenta la repetició,
pero fou tan menor que cal lo citar sobre l'avis del antecedent
pogue' ferho compendre. A la primera repetició se calla
la nit que apacigue' quasi al dia. A las onze hores y tres
minuts ~~del dia~~ de la nit del dia 13 repeti lo terratemol, que
fou menor que lo primer y major que los dos antecedents re-
peticions precehint al tremol de la terra y vibració dels edifi-
cis un rudo de una explosió com de un fort ho' o cano-
nada algo distant. La duració del tot fou com de uns 26 segunts.

1798. En est any y en lo mes de setembre vingué una
providencia del Com. lo Capitá General, que lo es sancar,es,
contra los Seguros y Balle manant tilar y borrar un unto
de reprehensió y apeselliment, que, en la casa de Ayuntamiento, about
fou manat compaicee, feren a Francisco Cos' Apotecari ab

motiu de haber padat algo de la corpella dels dits governants per causa de no tenir ells jurisdicció ab lo dit lloc respecte de gosar del fura militar com apoteasí que fou del exercit, y a mes se l'conuendrà la pena de 200 rs. p. si en altre ocasió cometran altre semblant exes contra qualsevol que gozar de dit fura.

1799. No contents los francesos de haberse apoderat de tota la Flandes y Electorats del Imperi Germanich, que se troban situats en la part occidental del riu dit Rhin, de tota la Suissa, República de Venezia, canto del Atrons y demes republiques y governins y regnes de Italia, com se ha dit, que encara la superbia los resolgué a expedir en los ultims del any 1798, una flota de uns 100 barcos de gros port acompanyats ab una escuadra de uns 14 vaixelles y altres barcos ab uns 450 homes comandats per lo general que tingueren de mer nom dit Bonaparte per l'Egipte a-hont anaren a desembarcar, después de haberse apoderat de la isla de Malta a son transit. Versific en lo desembarch de son exercit, proceueron y de uns 200 homes pleus de diferents exercicias, tot al efecte de plantar allí una colonia ab administració al Mar Vermell, al fi de que per est medo pogueren invadir las Indias Orientals que en especial domina naba lo Rey Angles. En ocasió de haber efectuat lo desembarch se presentá una escuadra inglesa que destruí la formosa, quedantse bloqueant tots los transports que habien entrat al port de Alexandria.

Per los 237 bàncells 297 fragates y uns lloos barcos
menors de guerra que tenia endit temps la Maris inglesa que-
da renysa del mar y atis que totes las foras maritimes
nostres y francesas no podian contrarestar a las inglesas, en-
carc que alvats, nose feu cosa per sueltar aquella exped-
cio, si be que en general uereyy en Espanya que la tal
abruca era paltada y mes per necessitat que per afecte.

Vegete ab tals apuros la generalitat de lo Europa,
se feu una alianza entre los Emperadors de Viena, Jussia, Cons-
tantinople y Rey de Inglaterra y jints donaren sobre los ex-
ercits francesos que dominaban la Alemany y la Italia, los
quals guanyaren algunas ventajys. Pero cabut aisso per lo ge-
neral Bonaparte retorná del Egipte, pená a Paris, en-
tra en la sala dels governants, evidenciá los desastres de la
Republica, renysa los causants, comoda los bons, reapodrá
del gbern, varia en part la constitucio, reanima los exer-
cits, comoda a la pau sos enemichs, se rieren d'ell, doná
batallas, logra victorias y per ultim ento mes de febre de
1801 fa la pau ab lo Emperador donantli la Republica Venecia-
na, presentie ell los Estats de la Belgica, formant la Repu-
blica Molinica o Cisalpina, apeant lo Duch de Toscana per
exaltar lo de Parma y altre varietats que repiren las his-
torias. Lo duno Pontifex a Benificius queda al tron de
Roma si be ab algun aicetament de sos estats.

1799. - Constitucio Municipal de digna memoria -
Als 30 d'agost de 1799 trobanta Batlle de esta vila Jaume Casp-

lana Aldrov' y Planti' alis Flaque del Mas y Segadors lo do fa
an Mandri (bater) Jaume Vall (miter) P.^o Anton Pare-
ra (pato') Felis Solvet (thany) Juriu Felu y Cantie (la-
bater) Mariano Gauspere (marte de casa) y Francesch Madal
(bureja) feren fer un pegg' menant que ningú pogues anar a cas-
sar per las viuyas y sembrats pena de 25^{rs}, donant 1ra lo & al
acusiador y guardentli lo secret, que tothom degues tenir los gonos
y gonar fermats beu pena de 1ra y de mort, si se trobaba per los
carers y fora d'ells tambe ab garrot com sens ell a qual efecte se
dona llicencia a qualivol pera que los pogues matar. Lo endemà
dia 31 de agost entre las 5 y las 6 de la tarde costren a rondar la
vila los dits Flaque, Mandri y Madal y Felu acompanyats del
muni Jaume Ggy, de un negre disperso que tingué Sr. Mariano
More' y dos soldats de Dragons del Rey de qual regiment se tra-
vaba un destacament en esta, acompanyats de moltes criatures
al efecte de matar gonos. Pero per gran fortuna no se li noticia
que ningun gos ni gossa haques tingut la desagradada cost de
causer en man de tali llicencia.

Protestant de esta resolucio la segadors Vall y Anton Dri'
per Andreu Perones. Ab tal motiu S. Jaume de Bescat als 17
de septembre feu un recurs al Sr. Governador de Girona, qui pro-
videncia' contra dita resolucio' que se intimà al Ajuntament. Ensent
dissuonant y denigrativa contra dit Bescat la resposta del Ajuntament,
seundi' recurs lodià 25 y als 28 se decerta' per lo Governador se es-
trepi a lo manat comstant la multa de 50 to & a cada contra-
ventor del expusat Ajuntament. Com conueencia de la dita
providencia lo mateix Ajuntament to ne fe publicat altre

prego' lo dia 1° de octubre manant que iungi pagues ma-
tar cap qrs. Que nose pagues causa per otuyas existint lo
fruit a pena de lo m & y pagarlo deny. Que anenta' cer-
rar de quenen porta los qnos ab morrio' fuis al puerto y que
los binguenen fermats o' ab morrio' bany la mateixa pena.
Quals diligencias para en la secretaria de Jirona.

1800. Als 9 de abril del 800 se feu la benedició del cruceiro de nostra iglesia y endit dia se acaba de traure lo embá que dividia la nau de la dita nova obra y se traelada Notre Senyor al nou presbiteri mediant una processó general per la vila.

1800. Als 12 de juny se benche la capella nova collateral al presbiteri que se feu per lo Santissim Sagrament y s'hi traelada dit Senyor després de la processó del Corpus que era dit dia.

Esta capella fou enrajlada seguint lo pis del pla terreny de la iglesia a mesor del Pares estimulat de las irreverencias e incomoditats que proceya per lo transit dels impedits y mediant varias resolucions de la Junta de las personas que la vila havia elegit y deputat per tot lo concernent a la fabrica de la iglesia, ab tot de que los Administradors de dita capella Francisco Aronir y Joseph Bueh y Bouquet pretendian que se feren excelsos en la entrada de ella.

Volent dit Aronir fer excelsos a pesar de la voluntat general del poble, procura conseguir la resolució del Spector y obrer ab junta formal, de que elli se miraven ab indiferencia la tal operació y de que res obraven favorable ni contrari. Congrida esta part y anegrat de Batlle y Regidores per lo tot de sa voluntat y dependencia, comencia a prevenir los avisos per lo tal excelsos, y al mateix temps que lo Spector noticies a d. Joan

de l'alta Decana de la Junta general de qui dit Atomir o-
lia fer dit escató y que la Junta de obra havia recolt lo dalt
dit

En vista de això se convocà Junta general, se feu present
la pretensió de Atomir e' indiferecia del Spector y obres, y con-
siderant esta que no cabia a tals Administradors una vestició
semblant, y que de feta sens autorisació superior podria seguir-
se algun atentat de part del poble revolgut fetxo present
al Sr. Illm. evidenciant tot resal que esta tenia de que,
en consecuencia, algun de dits veltins algun cens contra la ma-
destia y reverencia que demanaba lo tant sant Noeh de la
Igleia y a est fi se elegiren D. Jaume de Basat y lo Sr.
Guine Plaetes pera que ho representassen al dit Sr Bisbe,
qui maná que los dits Administradors no innovassen cosa en
dita capella sens altre providencia.

Notifcat aquest decret acudiren dits Administradors ab
certificacions del Ajuntament e' informació de queltos arquitectes
deyan que debia habershi lo pretés escató y de las demes co-
sas alusivas per coneguir se pretensió. A esta representació
maná lo Sr Bisbe que se fessen tres escalons, y en cavistut
se posaren a treballarlos y a desentrajolar dita capella lo dia
18 d'agost de 1800. Esta providencia ^{no} se notificá a la Junta y se
dix que es al Sont Spector.

1801. En lo mes de febrer de est any fou comitregat
Manel Buch y Buch y com era cunyat de Atomir roth
per ell la capa del tern millor y lo talem y pando també

millors. A pocs dies després se combregà Pere Seluy y
esent també combregar general se versí a casa, talem y
pando ordinari. Així agraviat al seu lloc y en conuenencia
luego de seguida le most no volgué ningun suministro de cosa
del part de la Administració del Santínim, accontentantse de
fer encendres durant la aboalta referencada dotze atacs
y ablas mateixas fer acompanyar lo cadaver fins al cemen-
teri y no mes, a fi de q'els dits Administradors no se las
apropriassen com ho habien voicat y pretendan ferhi dret.

1801. Als 27 de agost se feu lo enterro major de gloria
ab tres capellans en lo altar y bordones de un fill de Fran-
co Baturo Regner y no se doná diner y candelas als con-
currents y si unicament als noys que el portaren y als cuatre
que portaren las atacs. Era basiner lo P.^o Miquel Matorrell
y presents Joan Buxy, Plaguer Fel. Vergés y altres.

1803. Als 9 de desembre vinguí a esta villa lo notari
Font de Mataró, qui actualment regenta la notaria del govern,
de ordre del Governador de aquella ciutat com a comissionat del
Real Acuerdo per exigir una multa á Jph Buxy y Bru-
net per rahó de haber dit que volia fer un viscalabat á Ma-
cis Aronir qui se casa en dit dia trobantse viudo. En e-
fecte li percibi 15to & de multa y 21to & de gastos, ab au-
to que se formá de ditas diligencies. Esta delibració del dit tri-
bunal fou de resultas de un recurs que presentá dit Aronir
atribuintli las qualitats que consten en lo mateix recurs.

1804. - Trobance regidor Manuel Buch entro any 1804 feu
los arrendaments per lo abast de esta vila per lo any 1805; lo pe-
a dos diners mes per cada lliura del preu de Gerona y ab lo ar-
rendament de 200 ^{rs} & y la casa a 12 & 9 la lliura ab lo ma-
teix arrendament de 200 ^{rs} &.

1805. - En est any los regidors que entressen per me-
di de la insaculació practicada de ordre del Suprem Consell
feren lo predict arrendament del abast del pa sobre una ma-
lla mes del preu de Gerona y ab lo arrendament de 800 ^{rs} &
y lo de la casa a 11 & 3 la lliura y ab lo preu de 200 ^{rs} &.

1805. Als 2 de septembre a motiu del recurs que
feu lo Sor. Abat del Monastir de Sijpoll contra de Francisco
Aronio de Calella, lo Sor. Governador de Gerona de ordre del
Real Acuerdo li mana' comparexer a dita ciutat y lo apescibi
para que no tornas a mouer copblots en la vila de Tossa con-
tra las prerrogativas de que disfruta lo relatat Sor. Abat en
aquella vila, y si exegit la multa de 25 ^{rs} &.

1805 Als 8 de abril a actua en actes de Francisco Aronio
notari, com a secretari del Ajuntament la abstracció que feren los
experts del visori dels pesos curts y past senca afinar de
molts anys que tenia Manuel Buch y Buch, y portia a afinar
en fora del pregi se feu per dit efecte.

1805. Als 20 de octubre Manuel Buch y Buch regider

per medi del nunci ab relació a Francisco Aramis Nbt., a Salvador Forest que lo presentà los comptes de esta companyia que acordaren ab D. Jaume de Basart en 1796 a quel reglement respongué Forest lo infundat de las expressions de Buch, lo que se verificá ab lo passament de comptes y conta a Forest ab lo finiquito que firmá dit Buch.

1830. - Heabriendo un catalan inventado el modo para conocer los grados de longitud, lo propuso al Consulado de Barcelona y este despues de hecho el experimento en dicha ciudad comisionó a D. José Mastorell y Alina y a D.

pilotos para que pasaran a los puntos de Calella y de Terragona con el inventor y el maquinista a repetir el experimento que se executó en dicha villa el 20 de septiembre de 1830 en el huerto de la casa del referido Mastorell en presencia de mas de diez pilotos y de mas, del cual experimento saque la noticia de que la villa de Calella esta a 41 grados y 38 minutos de altura del Polo.

1839. - El 21 de agosto de 1839 se firmó lo conveni de Verga entre D. Baldomero Espartero General en jef y D. Rafael Moroto General capitán al exercito de Navarra.

1848. - En lo mes de diciembre entre las nou y deu horas de la nit aparegue un cometa molt ençis que segons opinió del celebre Halley amich de Newton era lo cometa que aparegué en 1254 y se asegura que est mateix come-

ta se veje en 1556. Que est cometa necessita 292 anys per fer la sua revolució al rededor del sol, y per consegüent tornará a parixer segons lo dit calcul en lo any 2141, que podran experimentar los que viuran.

1851. En lo dia 17 de septiembre sufi esta vila una tempestat tan gran que durá hora y mitja de pedra y aigua que la pedregada no sols destruí la callita del vi si que també la de las tardanas que teniam pendents. Sean aguas foren en tanta abundancia que cobrepusaren las borders de la riera, y estas unidas ab las que deban las montanyas mes cercanas se inunda luego la vila fins al front de la iglesia parroquial de modo que parecia un mar. Sea part de la vila que mes sufi, per haber descarregat la tempestat, fou la part de ponent y en particular los carrers dits del Jove, de San Pedro y de la Jove que era tanta la abundancia de aigua que rebian que la forza de ella rompié las parcelas que circunvolaban los horts de las casas, se rompian las portas y las casas se omplian, la gent no podia fugir per estar los carrers convertits en rieras no quedant als infelinos habitants de aquella carrer altre recurs que pujare a lo mes alt de las casas y clamar pronto auxili: En tant critica situació se acendi al medi de tocar a romaten ab consegüement de la autoritat a cual llamament se presentaren tots los joves mes robustos sans distinció de clases y mediant las disposicions que doná la autoritat, auxiliats de alguns vecinos, se llamaren despreciar tot perill y en mitja de la tempestat se doná cocoró

als infelices habitants de aquella carrer que clamaven prompte auxilí al efecte de evitar una desgracia certa y segura. Gracies al Senyor en vista de tant martiris culat tinguerem lo consol de haber salvat a tota la gent grans y petits, sens tenir que lamentar ninguna desgracia.

1852: - En esta villa en lo any 1828 se construhí un Campo-Santo a la part de Toligent, ahont en 1829 se començá enterrahi los difunts. En est any de 1852 se acabá de construhir la iglesia que existia la cual se benchi en lo dia 28 de juliol y s'hi posá la imatge del Sant Cristó ab una propusí que fou lluyda y conueguda per los vehins de esta villa ab atea encera. Las imatjes del Sant Cristó, de la Mare de deu y tot lo demes que se posá en lo altar habia pertenecut al convent de caputjins.